

SỞ GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO TP. HCM TRƯỜNG THPT LƯƠNG VĂN CAN	ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KỲ I NĂM HỌC 2022 – 2023 Môn: NGỮ VĂN 11 Thời gian làm bài: 90 phút
--	---

Họ và tên thí sinh: Số báo danh:

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Những ngày qua, Thành phố Hồ Chí Minh vừa là tâm dịch của cả nước nhưng cũng vừa là nơi những con tim trên khắp mọi miền Tổ quốc hướng về để chia sẻ khó khăn, trao gửi yêu thương. Song, xen lẫn với hàng loạt câu chuyện đẹp về nghĩa tình đồng bào ở đất Sài Gòn, chúng ta còn bắt gặp những hình ảnh chưa đẹp về cách làm thiện nguyện. Đó là việc một YouTuber tổ chức phát cơm cho người nghèo nhưng lại có những lời lẽ khiếm nhã, từ chối không phát cơm cho dân bụi đời, người mập, người sơn móng chân. Hay việc cô gái trẻ yêu cầu một em bé nói lời cảm ơn sau khi nhận quà, thậm chí lên tiếng dạy đời người mẹ phải dạy dỗ lại con mình... Những thái độ không đẹp trên được cư dân mạng lan truyền với tốc độ chóng mặt và nhận không ít "gạch đá". Giúp đỡ nhau trong lúc khó khăn đang chồng chất khó khăn là việc đáng quý nhưng "của cho không bằng cách cho".

(Trích *Của cho không bằng cách cho*, Phương Anh, Báo điện tử Bạc Liêu, đăng ngày 16/07/2021, tại trang baobaclieu.vn)

Câu 1. (0,5 điểm) Xác định các phương thức biểu đạt của đoạn trích.

Câu 2. (0,5 điểm) Anh/chị hiểu như thế nào về từ "gạch đá" trong câu sau: *Những thái độ không đẹp trên được cư dân mạng lan truyền với tốc độ chóng mặt và nhận không ít "gạch đá".*

Câu 3. (1,0 điểm) Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong câu sau: *"Đó là việc một YouTuber tổ chức phát cơm cho người nghèo nhưng lại có những lời lẽ khiếm nhã, từ chối không phát cơm cho dân bụi đời, người mập, người sơn móng chân"*

Câu 4. (1,0 điểm) Qua đoạn trích, anh/chị rút ra được bài học gì?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Trình bày cảm nhận của anh/chị về cảnh cho chữ trong truyện ngắn *Chữ người tử tù* của Nguyễn Tuân.

----- Hết -----

SỞ GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO TP. HCM TRƯỜNG THPT LƯƠNG VĂN CAN	ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KỲ I NĂM HỌC 2022 – 2023 Môn: NGỮ VĂN 11 Thời gian làm bài: 90 phút
--	---

Họ và tên thí sinh: Số báo danh:

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Những ngày qua, Thành phố Hồ Chí Minh vừa là tâm dịch của cả nước nhưng cũng vừa là nơi những con tim trên khắp mọi miền Tổ quốc hướng về để chia sẻ khó khăn, trao gửi yêu thương. Song, xen lẫn với hàng loạt câu chuyện đẹp về nghĩa tình đồng bào ở đất Sài Gòn, chúng ta còn bắt gặp những hình ảnh chưa đẹp về cách làm thiện nguyện. Đó là việc một YouTuber tổ chức phát cơm cho người nghèo nhưng lại có những lời lẽ khiếm nhã, từ chối không phát cơm cho dân bụi đời, người mập, người sơn móng chân. Hay việc cô gái trẻ yêu cầu một em bé nói lời cảm ơn sau khi nhận quà, thậm chí lên tiếng dạy đời người mẹ phải dạy dỗ lại con mình... Những thái độ không đẹp trên được cư dân mạng lan truyền với tốc độ chóng mặt và nhận không ít "gạch đá". Giúp đỡ nhau trong lúc khó khăn đang chồng chất khó khăn là việc đáng quý nhưng "của cho không bằng cách cho".

(Trích *Của cho không bằng cách cho*, Phương Anh, Báo điện tử Bạc Liêu, đăng ngày 16/07/2021, tại trang baobaclieu.vn)

Câu 1. (0,5 điểm) Xác định các phương thức biểu đạt của đoạn trích.

Câu 2. (0,5 điểm) Anh/chị hiểu như thế nào về từ "gạch đá" trong câu sau: *Những thái độ không đẹp trên được cư dân mạng lan truyền với tốc độ chóng mặt và nhận không ít "gạch đá".*

Câu 3. (1,0 điểm) Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong câu sau: *"Đó là việc một YouTuber tổ chức phát cơm cho người nghèo nhưng lại có những lời lẽ khiếm nhã, từ chối không phát cơm cho dân bụi đời, người mập, người sơn móng chân"*

Câu 4. (1,0 điểm) Qua đoạn trích, anh/chị rút ra được bài học gì?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Trình bày cảm nhận của anh/chị về cảnh cho chữ trong truyện ngắn *Chữ người tử tù* của Nguyễn Tuân.

----- Hết -----

	<p>→ Trước lúc đi vào cõi vĩnh hằng, người tử tù vẫn ung dung viết “dòng chữ cuối cùng” nên có thể coi dòng chữ là tâm huyết cuối đời của người nghệ sĩ, được ghi lại ngay giờ phút thiêng liêng này. Đó là dòng chữ quý giá nhất đối với Huân Cao và cả viên quản ngục.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Không gian: <ul style="list-style-type: none"> + “Một căn buồng tối, chật hẹp, ẩm ướt, tường đầy mạng nhện, đất bừa bãi phân chuột, phân gián” → vốn thiếu ánh sáng, không khí. + “ánh sáng đỏ rực của bó đuốc tẩm dầu”, ánh sáng từ “tám lụa bạch còn nguyên lần hồ”,.... → lung linh, tràn ngập ánh sáng. <p>→ Ngày xưa, cảnh cho chữ thường cho ở những nơi trang trọng, thoáng đảng và sạch sẽ: thư phòng, thư sảnh,... Chưa bao giờ có việc cho chữ trong một buồng giam chật hẹp, dơ bẩn như vậy. Người nghệ sĩ đang sáng tạo cái đẹp trong tư thế mất tự do, khi bị cái ác, cái xấu thống trị và cái đẹp – cái thiện đang tỏa sáng dù rơi vào hoàn cảnh tăm tối.</p> <p>❖ Con người:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Huân Cao “cổ đeo gông, chân vướng xiềng đang đậm tô nét chữ trên tám lụa trắng tinh căng trên mảnh ván”. – Viên quản ngục “khúm núm cất những đồng tiền kẽm đánh dấu ô chữ đặt trên phiến lụa óng”. – Thầy thơ lại “run bưng chậu mực”. <p>→ Hành động của các nhân vật đã tạo nên một không khí trang nghiêm, trang trọng rất phù hợp với cảnh cho chữ.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Có sự hoán đổi vị thế: <ul style="list-style-type: none"> + Đáng lẽ người tử tù phải run sợ, đau khổ đến tột độ, đáng lẽ viên coi ngục phải hô hào, đánh đập,...nhưng tất cả không hề diễn ra mà nhường chỗ cho một không khí trang trọng với ánh sáng của đuốc, của lụa trắng, mùi thơm của mực và “ba cái đầu đang chăm chú trên một tấm lụa bạch”. + Vị thế cao nhất lại là người tử tù, chứ không phải quản ngục; chiếm ưu thế là ánh sáng của cái đẹp, cái thiện lương, chứ không phải là bóng tối xấu xa, dơ bẩn. <p>3. Ý nghĩa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Cho chữ nhưng thực chất là đang truyền bá lí tưởng, khuyến thiện con người. + Thú chơi chữ là môn nghệ thuật không chỉ cảm nhận bằng thị giác mà còn phải thấu cảm bằng cả tâm hồn. + Cái gốc của chữ không nằm trên trang giấy mà nằm ở nhân cách. – Cảnh cho chữ là lời khẳng định rõ ràng nhất cho sự bất tử của cái đẹp và quan niệm cái thiện, nhân cách cao cả có thể chiến thắng những thế lực xấu xa, dơ bẩn. 	1,0
	<p><i>Nghệ thuật xây dựng “cảnh cho chữ”:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Thủ pháp tương phản độc đáo, tài tình mang ý nghĩa biểu trưng cao. - NT khắc họa nhân vật qua hành động, cử chỉ, lời nói đặc sắc → bộc lộ rõ bản chất nhân vật. - Ngôn ngữ tả và kể trang trọng, cô kính, giàu giá trị gợi hình, gợi cảm 	1,0
	d. Chính tả, dùng từ, đặt câu Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.	0,5
	e. Sáng tạo Thể hiện suy nghĩ sâu sắc, có cách diễn đạt mới mẻ về vấn đề nghị luận.	0,5
	ĐIỂM TOÁN BÀI THI : I + II = 10,00 điểm	